

KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

**Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase,
õhu radoonisisalduse mõõtmise kord
ja tööandja kohustused
kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel ¹.**

Määrus kehtestatakse kiirgusseaduse § 97 lõike 3 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega sätestatakse:

- 1) tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase ja õhu radoonisisalduse mõõtmise kord;
- 2) tööandja kohustused vähendada töötaja terviseriski, mis on tingitud tööruumide õhus sisalduvast radoonist.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) radoon – loodusliku radioaktiivse väärisgaasi radooni isotoop Rn-222, mis on ioniseeriva kiirguse allikas;
- 2) õhu radoonisisaldus – radooni aktiivsuskontsentratsioon, milleks on õhus sisalduva radooni aktiivsus ruumalaühiku kohta [Bq/m³];
- 3) õhu radoonisisalduse viitetase – õhu radoonisisalduse aasta keskvärtus, millest kõrgema taseme korral võib osutuda vajalikuks võtta asjakohaseid meetmeid töötaja radoonist saadava kiirituse vähendamiseks.

§ 3. Õhu radoonisisalduse viitetase

(1) Õhu radoonisisalduse viitetase tööruumides on 300 Bq/m³.

(2) Õhu radoonisisaldus loetakse viitetasemele vastavaks, kui aasta aega katkematult kestnud mõõtmise tulemus ei ületa viitetaset või kui ajavahemikul 1. novembrist kuni 30. aprillini vähemalt kaks kuud katkematult kestnud mõõtmise tulemus ei ületa viitetaset rohkem kui 20% võrra.

(3) Kui töökohal kasutatakse tööaega järgiva töörežiimiga sundventilatsiooni, võib tööandja lisaks aasta aega katkematult kestnud mõõtmisele või ajavahemikul 1. novembrist kuni 30. aprillini vähemalt kaks kuud katkematult kestnud mõõtmisele korraldada täiendavalt radoonisisalduse keskvärtuse väljaselgitamiseks töö ajal ajavahemikul 1. novembrist kuni 30. aprillini õhu radoonisisalduse ööpäevase muutumise pidevmõõtmise. Kui pidevmõõtmise

tulemus ei ületa õhu radoonisisalduse keskväärtust tööajal 300 Bq/m³, loetakse õhu radoonisisaldus viitetasemele vastavaks.

2. peatükk

Tööandja kohustused

§ 4. Õhu radoonisisalduse mõõtmise korraldamine

(1) Tööandja korraldab õhu radoonisisalduse mõõtmise tööruumis, mis asub kõrgendatud radooniriskiga maa-alal ja paikneb maa all, hoone maa-alusel korrusel või hoone esimesel korrusel, kui maa-alune korrus puudub. Kõrgendatud radooniriskiga maa-alade loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas.

(2) Kui õhu radoonisisaldus vastab viitetasemele, korraldab tööandja kordusmõõtmise iga kümne aasta tagant.

(3) Kui õhu radoonisisaldus ületab viitetaset, korraldab tööandja kordusmõõtmise iga viie aasta tagant.

(4) Kui käesoleva määruse lõikes 1 nimetatud tööruumis on pärast radoonimõõtmist tehtud olulisi ehituslikke muudatusi, korraldab tööandja õhu radoonisisalduse kontrollmõõtmise tööruumis pärast muudatuste tegemist.

§ 5. Meetmete rakendamine töötaja terviseriski vähendamiseks

(1) Kui õhu radoonisisalduse mõõtmise tulemusel selgub, et õhu radoonisisaldus tööruumis ületab viitetaset, rakendab tööandja töötaja terviseriski vähendamiseks vajaduse korral ehituslikke parandusmeetmeid käesoleva paragrahvi lõike 2 järgi või tööaja piirangut käesoleva paragrahvi lõike 3 järgi.

(2) Ehituslike parandusmeetmete rakendamisel radooni pinnasest siseruumide õhku pääsemise takistamiseks või ruumides õhuvahtetuse parandamiseks on soovitatav lähtuda standardist EVS 840.

(3) Tööaja piirangu rakendamisel arvutatakse antud töökohal aastas lubatud töötundide arv T valemiga:

$$T = 600\,000 / R_M,$$

kus R_M on õhu mõõdetud radoonisisaldus [Bq/m³].

(4) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ehituslike parandusmeetmete rakendamist korraldab tööandja töökoha õhu radoonisisalduse kontrollmõõtmise.

§ 6. Teavitamiskohustus

Tööandja teavitab Keskkonnaametit tööruumidest, kus pärast käesoleva määruse § 5 lõikes 2 nimetatud ehituslike parandusmeetmete rakendamist korraldatud õhu radoonisisalduse kontrollmõõtmise tulemus ületab jätkuvalt viitetaset, edastades Keskkonnaametile radooni mõõtmiste protokollid ja rakendatud ehituslike parandusmeetmete loetelu.

§ 7. Töötaja efektiivdoosi seire ja tervisekontroll

(1) Tööandja arvutab üks kord aastas töötaja efektiivdoosi, kui õhu radoonisisaldus ületab pärast käesoleva määruse § 5 lõikes 2 nimetatud ehituslike parandusmeetmete rakendamist jätkuvalt viitetaset.

(2) Töötaja aasta jooksul saadud efektiivdoos E millisiivertites [mSv] arvutatakse valemiga:

$$E = 6,7 \times 10^{-6} \times R_M \times t,$$

kus R_M on õhu mõõdetud radoonisisaldus [Bq/m^3] ja t on töötaja tööaeg aastas[h].

(3) Tööandja korraldab töötajale tervisekontrolli üks kord aastas, kui töötaja efektiivdoos ületab 6 millisiivertit aastas. Tervisekontroll toimub töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud korras.

(4) Töötaja efektiivdoosi piirmäär on 20 millisiivertit aastas.

§ 8. Töötajate teavitamine

Tööandja teavitab käesoleva määruse § 4 lõikes 1 nimetatud tööruumis töötavat töötajat radooni pikaajalise mõjuga seonduvast terviseriskist, radoonisisalduse mõõtmiste tulemustest ning rakendatavatest abinõudest, mille eesmärk on vähendada töötaja kokkupuudet radooniga.

3.peatükk

Õhu radoonisisalduse mõõtmine ja järelevalve

§ 9. Õhu radoonisisalduse mõõtmise kord

(1) Õhu radoonisisaldust mõõdab pädev mõõtja mõõteseaduse tähenduses ning mõõtetulemused peavad olema jälgitavad mõõteseaduses sätestatud korras.

(2) Õhu radoonisisalduse aasta keskväärtuse määramiseks kasutatava mõõtemetodika valikul on soovitatav lähtuda standarditest EVS-ISO 11665-4 ja EVS-ISO 11665-8.

(3) Õhu radoonisisalduse ööpäevase muutumise pidevmõõtmise meetodi valikul on soovitatav lähtuda standardist EVS-ISO 11665-5.

§ 10. Järelevalve

(1) Käesoleva määruse nõuete täitmise üle teeb järelevalvet Tööinspektsioon.

(2) Järelevalvet käesoleva määruse §-s 7 nimetatud nõuete täitmise üle teeb Keskkonnainspektsioon.

§ 11. Rakendussäte

Käesoleva määruse § 4 lõikes 1 sätestatud tööruumide õhu radoonisisalduse mõõtmine peab olema tehtud hiljemalt 2023. aasta 1. juuliks.

¹ Nõukogu direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ning 2003/122/Euratom (ELT L 13, 17.1.2014, lk 1–73).

Siim Kiisler
Minister

Andres Talijärv
Kantsler

Lisa: Kõrgendatud radooniriskiga maa-alade loetelu

Keskkonnaministri 2018. a määrus nr... „Tööruumide õhu
radoonisisalduse viitetase, õhu radoonisisalduse mõõtmise
kord ja tööandja kohustused kõrgendatud
radooniriskiga töökohtadel“

Lisa

Kõrgendatud radooniriskiga maa-alade loetelu:

Alutaguse vald
Haljala vald
Harku vald
Jõelähtme vald
Jõgeva vald
Jõhvi vald
Kadrina vald
Kastre vald
Keila vald
Kiili vald
Kohtla-Järve linn
Kose vald
Kuusalu vald
Luunja vald
Lääne-Harju vald
Lüganuse vald
Maardu linn
Narva linn
Narva-Jõesuu vald
Peipsiääre vald
Põhja-Sakala vald
Põltsamaa vald
Põlva vald
Rae vald
Rakvere linn
Rakvere vald
Saarde vald
Sillamäe linn
Tallinn
Tapa vald
Tartu linn
Tartu vald
Toila vald
Türi vald
Viimsi vald
Viljandi vald
Viru-Nigula vald
Väike-Maarja vald